

תרגילי תבנית-בד

תבנית של בד והשימוש בה

עם הכניסה לחורף הרביעי לאמון משמר הארץ, יש להניח כי רוב האחראים ילידות, הגיעו לכלל הכרה, כבי אנשיהם הגיעו לדרגת אמון מסוימת, וכבר עברו הזמנים כשאפשר היה למלא את ערבי החורף שעורים כאלה, שהמדריך עשה את הכל והשומעים — לא כלום; הם ודאי שואפים, בתחומי החדר, לאמון ממשי, שיש בו משום עשיה.

בשעה שאנשים לא ידעו דבר על מתודים חדשים, היה צורך להסבירם ולהדגימם לפני האנשים. אך כעת, כשיש להם מושג כלשהו עליהם, הם זקוקים לנסייון. עליהם להתנסות ולפתור את הבעיות הנובעות ממצבים שונים בכוח מחשבתם הם, וכן להתנסות בעריכת תכניות ובמתן פקודות. הם אינם רוצים יותר לשמוע על דברים אלה, הם רוצים לקיים אותם. תבנית-בד תאפשר את האמון מסוג זה בתחומי

החדר, ותפקידן של רשימות אלו הוא להסביר כיצד עושים אותה ואיך משתמשים בה. וקודם כל, ברור, כי אין תמורה לנוף הממשי, ואמוגי סוף-השבוע צריכים להעשות, ככל האפשר, בחוץ. התבנית, על כל פנים, כאילו מביאה לתוך החדר כבת-שטח מציאותית למדי, ובה ערכה. אכן, ישנם לה אפילו יתרונות לעומת השטח הטבעי, והם: תוכל להכין שטח שונו לכל תרגיל; לראות את כל השטח ואת כל התחוות הפועלים בו, או את חלקם, ככל הדרוש לך; לרשותך כל צורת קרקע שתרצה; ולאחרונה, אתה יכול לשמוע את כל התכניות והפקודות, כך שגם אנשים פחות מאומנים יכולים לעקוב בנקל אחר המתרחש.

כיצד עושים את התבנית.

לשם הכנת התבנית עליך להצטייד בבד-שקים גס, רחבו 180 ס"מ וארכו מ-2 1/2 עד 3 1/2 מטרים. את הבד יש לצבוע בצבע ירוק, ללא-הקפדה יתרה, באופן שיתקבל כתמים-כתמים, כהים ובהירים. שים איוה חומר מתאים, כגון חתיכות ששם או קליפות פרי-הדר, לתוך הצבע, יחד עם הבד. נצבע החומר הנ"ל — גזור אותו לחתיכות קטנות שחשמשנה בתור עצים; אין צורך לגזור צורת עצים; חתיכות בגודל של אגוז רגיל, תתנה דמות מציאותית מאוד של יערות ועצים בודדים, חתיכות קטנות יותר — תשמשנה לסימון שיחים וסבך. סרט לבן יסמל דרכים, וסרט כחול — נהלים. חוטי צמר עבים ישמשו לציון גדר רגילה וחיה, והרי כל הדרוש לנו לציון הגוף בקווי העיקריים. לוקחים מושעץ באורך מטר,

עם חתך-רוחב של 2,5 ס"מ על 4 ס"מ שהוקצע לכל אורכו כגג, בשני שיפועים, גוזרים אותו לגורים, 50 מ"מ כל אחד, והרי בתים לכפרים ולערים ככל הדרוש. תבנית קטנה של כנסיה, פונדק או בית-אחווה אם תשיג והיה זה יפה, אבל לא הכרחי כלל. חתיכות קטנות של בד בלתי-צבוע מאותו הסוג תיצורנה את הרושם של חלקות חריש או שלף, ואפשר לשימן על השטח הירוק בכל מקום שידרש. צורות אשקוקי (הפשוטות ביותר הן אלו של המשחק „הלמה“, ולהן מעלה שהגן צבעוניות, אך יתכן גם להשתמש בחרוטי-עץ קטנים גוזרים ממקל דק ולצבעו, או להדביק נייר צבעוני על גביהם) ישמחו חיילים מצויינים; אפשר להבחין בנקל בין היחידות השונות או בין בעלי התפקידים השונים. כעת דרוש רק מספר עתונים שנים. את אלה קורעים לחתיכות, ממעכים ועושים גבושיות, לשימן תחת הבד לשם יצירת גבעות.

תבנית מעין זו עשיתי לפני שנתיים והיא עלתה 15 שילינג, ומאז השתמשתי בה מאות פעמים, והייתי דורש בריצות מכל מפקד שחלקה שכיין לעצמו תבנית לאלתך, מוכנה לאמון החורף. משקל התבנית שלי הוא כקילוגרם אחד ואפשר לארוה להטלטה למרחק רגיל או בקופסת-קרטון ישנה. אינה נפצת מרוב שימוש ולמלטול, וכשתי דקות נדרשות לסידור גורת-נוף, ופחות מזה — לאריות התבנית מחדש. אל תשתדל לבנות גורת נוף ערוכה-מראש, אלא עשה גורה סתם, ללא תכנית, ואחרי-כך תתאים את עבודתך עם חניכיך לנוף, ולא את הנוף לעבודתך. כך יותר קל ומהיר וכן קרוב יותר למציאות.

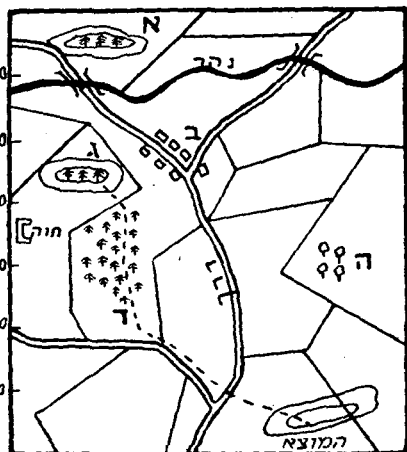
לשם הכנת גורת נוף, פנה מקום על הרצפה, ופזר עליו את גבושיות הנייר. פרוס עליהן את הבד כמפת שולחן, ואח"כ העבר סרט כחול במקומות הנמוכים ביותר, אות לנחלים, שאתה מנמיך את פני הקרקע או מגביה אותו כרצונך. לאחר זאת העבר את הסרט הלבן, אות לדרכים וגשרים, כדרוש לך, ואח"כ הכנס את המשוכות וסדר את השדות; עתה תציב את הבתים, ולבסוף את היערות והעצים הבודדים. אנשיך יסייעו בידך, לאחר שיראו פעם אחת את הסידור, וכל הענין יסתיים בשתי דקות. אל תנסה לשכלל זה לא יוסיף, ורק ידרוש יותר זמן, והתנתם המשופרת תהיה על פי רוב פחות מועילה מן התבנית הפשוטה יותר.

אם שתי מחלקות מתאמנות בצוותא, אתה יכול לבנות שתי תבניות מאותה ככרת ששם עצמה, לשימן כל אחת בחדר מיוחד ולהציב את הגייסות

נידון פטרול לאור היום

וזה הלך שבתרגיל: 1. הטלת תפקיד הפטרול על כחה. 2. מתן פקודות במילואן. 3. פתרון בעיות בלתי צפויות. 4. פקודות קצרות. בהנהגה מטרות אלו למחלקתך בטרם תפתח בתרגיל, שידע כל אחד את אשר אתה מתכוון ללמד. אחר עשותך זאת, המשך, ותאר תמונה חיה ופשוטה ככל יכולתך.

"האויב היה בשטח זה תוך השעות האחרונות ומניחים כי נסוג בכיוון ההוא", ואתה מצביע בכיוון קצה התבנית הרחוק ממך. "המפקדה החליטה להתקדם, לבוא אתו כמגע ולהדפו מזה והלאה מחר, בשעות המוקדמות של הבוקר. השעה כעת 11.00 ומפקד הפלוגה החליט לשלח

פטרול-סיוור לאור היום, לברר אם האויב נמצא עדיין בחורשה הקטנה "א" (במרשם). תיאור זה של המצב מקנה לכל אחד התמצאות בהירה בו ומשמש לו בסיס למתן פקודותיו. הודע לחניכים, כי כל אחד מהם הוא מפקד הפטרול, וכי אתה מפנה כל הערה והערה כאילו אל כל אחד מהם לחוד.

התבונה

עכשיו הצב שוב חרוטי עץ בעמדה טובה בקצה התבנית הקרוב אליך, והסבר: "האיש האדום הוא אתה והירוק אני, מפקד המחלקה שלך. כתתך א י ג ה כאן, כי אם ממלאה תפקידה. הרגילים בעורף הקרוב. אני עומד אתך ונותן לך את הפקודה הבאה: — "היכול אתה לראות את השטח? הוא פתוח וגלוי, ובו כמה יערות קטנים וגדרות שיחים רבות. הדרך העוברת במרכז מובילה לכפר "ב" (במרשם) ומסתעפת שם. החזל עובר מימין לדרך. הנוף פתוח, ומעבר לנחל —

התוקפים על האחה, והמגינים — על השניה, כך שכל המצבים הם מציאותיים יותר לגבי המשתתפים, כי רק השופטים רואים את שני חלקי התמונה, והם מוסרים לכל צד אותם הבררים שהם מניחים כי היו מגלים מעצמם בשטח אמיתי דומה, בדרך זו מניחים לקרב שיתפתח בצורה טבעית.

נניח שיש לך כבר תבנית ואתה רוצה לאמן את אנשיך בעריכת תכניות בהתאם למצבים השונים; יכול אתה להציב "אדם" אחד על התבנית ולאמר: "כאן אתה, כמפקד כחה, וכאן מפקד מחלקתך" (ואתה מציב "אדם" שני); "הוא נותן לך את הפקודה הבאה... עכשיו, משמעת את הפקודה מה תעשה לראשונה?".

האיש אומר — כפי שאלו מקוים — "אעריך את המצב" "יפה, נשמע את הערכתך". כעת עליו לערוך הערכת-מצב בדרך המקובלת והנכונה, וכן את תכנית-פעולתו. היפה שבדבר הוא כי כל החניכים לומדים אגב זה לערוך הערכות-מצב, מבלי דעת כי לומדים הם, וזו היא הדרך הטובה ביותר ללמוד.

כלם נדרשים עתה לחוות דעה על התכנית, ולבסוף נבקע חניך אחד, ואתה אומר: "עכשיו אתה מפקד הכחה הנה, התכנית ידועה לך, תן את הפקודות לאנשיך". אתה מקצה לכל חניך מקום בכחה, ונותן לו "אדם" שייצג אותו על התבנית, צהוב, למשל, לרובאי, ושחור לאנשי חולית-המקלע, כך שיובחן ביניהם בנקל בזמן התרגיל. החניכים נדרשים להעמיד את אנשיהם על גבי התכנית בדיוק במקום שהיו עלולים להמצא, לפי דעתם, בשעת קבלת הפקודות, ומפקד הכחה נותן את פקודותיו. אמנם, כל זה צריך להיות נתון לדיון בפיקוחו של מרדכי הקבוצה כולה, כך שבהדרגה מסגלים האנשים לעצמם את מבני הכחה השונים וביצועם, ואת דרך מתן הפקודות, עד שאלה נקלטים בתוכם והופכים להם ל"טבע שני".

עקור כל תשובה מטושטשת, "הייתי נותן פקודה". הבא את האנשים לידי כך שיתנו פקודות מפורשות. אחרי הנתן הפקודה, הריך את החניכים לקחת איש את "נציגו" בכחה ולהניעו כפי שהוא עצמו היה נע לפי הפקודה. בדרך זו תיחכה, שפקודות רבות הוכנו שלא כראוי, ויבדך ההודמנות לתקן זאת מיד. האנשים יראו, כי הרבה מאוד תלוי בכך, שמתן הפקודות, הבנתן וביצוען ייעשו בצורה הנאותה.

צורת אמון זו קרובה לפעולה-בשטח, ויש לחזור עליה ביום א' בחוף, ובהקדם האפשרי. דאג לכן, שכל פקודה תהיה מוגדרת כראוי ותבוצע למעשה ע"י האנשים.

הנה כי כן, תעניק "תבנית הבר" את האימון הטוב לאנשיך, ונוסף על כך תפיג את קללת השעמום, שהכשיל פעולות-אימון רבות.

היתה השעה כמעט 12.00, וכתתו עדיין לא תדע כלל כי היא עומדת לצאת לסיוור.

את התשובה השניה תוכל לפסול על סמך זה, שתנועה מרובה תדרש למען עריכת הסיוור, עד אשר תמצא לו נקודת התצפית הטובה ביותר; לכך, תנועות קצרות אמנם, אבל גם הן תנועות; ובשעה שהיא עצמה יוכל לעשותן במהירות ובהסתרה, לא יוכל לעשות זאת כשכל כתתו מזדבנת מאחוריו.

את התשובה האחרונה תאשר באמרוך לאחד החניכים, "הנה, אתה כאן וכתתך לפניך. אל תברר אלי, כי אם אליהם. נשמע כיצד תטיל עליהם את התפקידים".

במהרה תגלה כי אנשים רבים אינם יודעים מה פירוש "הטלת תפקידים", ואחרים יאמרו "לכו אחרי", בשעה שאחרים ינסו לתת מפקדות במילואן, פסול כל זאת, וסייע שוב בדיהם באמרוך כי אתה רוצה ללכת עם סגנון לסיוור מכין וכי ההוראות שאתה נותן מכוונות רק למסור לאנשים אותו חלק מפקודתך אשר יש לו ערך כרגע, כך שיוכלו להתכונן בשעת העזרה. הוראות טובות תהיינה אלו ולקמן: "אנו יוצאים לפטרול יומי בשעה 13.00. הכתה תצא בשלמותה, אתה, רובאי מ. 1, תקבל כרגע את הפיקוד ותדאג לביצוע הדברים הבאים: "

עתה מסור להם, מ. 1, עד "8", את ההוראות הסיווריות הנ"ל, בהוסיפך: "תקבלו את ארר חתכם בשעה 11.45 ותתיצבו בזה בשעה 12.00 בפני אתה, רובאי מס. 2, השיג שק נקי וקח מכל איש את הפציו הפרטיים, קשור אותם בחבילת מסומנות ושימן בשק. קשור את השק ומסרנו למר סמית, מפקד המחלקה".

דבר זה בא ללמד, שבאם הסגן נעדר, יחד אתך, יש למנות כאחראי איש מתוך הכתה, אם כי חלק מהתפקיד יכול לבצע עבורו עוד איש נוסף, שנית, — כי מתפקידך כמפקד הכתה לזכור שהם יצאו לזמן רב ועל כך עליך לדאוג לכך שיקבלו את ארוחתם; ושלישית, כי לא טוב הדבר לערוך את המפקד בשעה 13.00, כאשר תדרש לך כשעה תמימה לפחות לתת להם את הפקודות ולערוך סיוורים אחרונים.

אחרי עשותך זאת אתה מכוונן להניח לה לכתתו שתעשה, את הכנותיה, ולקחת את סגנו לביצוע הסיוור המכין. הודע עכשיו את החניכים כי השעה היא 12.00, מפקד הכתה עזב את סגנו (באזור-הסיוור) וחזר לקבל את כתתו כשהיא ערוכה למפקד, ורובאי מס. 1 מתיצב ומזויזע כי הכל בסדר.

שאל: "מה היית אתה, כמפקד הכתה, עושה עכשיו?" התשובה הנכונה היא, "אבדוק את הפטרול". רבים מאוד טועים בנוגע לנחיצות פעולה זו, בחשבם את דבר הרובאי למספיק. זה אינו מספיק; אתה הוא האחראי. הוצא עתה את הפטרול והצב את אנשיו

שרשרת של גבעות קטנות. שים לב במיוחד לחורשה על הגבעה ("א" במרשם). בכיוון חוזר, בצד שמאל, נמצאת חורשה קטנה שניה ("ג" במרשם) ואח"כ — יער מאורך, ואחריו — הדרך הצדדית".

תאור זה של השטח הוא פתיחה הכרחית לכל פקודה ויש לעמוד על כך עם אנשי כל הדרגות. כעת אתה נותן לו את הפקודה והיא צריכה להיות ראיה לשמש דוגמה. ראה כי תציין את הסעיפים בדיוק, כפי שאתה דורש זאת ממנו. אל יהא דבר מרושל. או רופס בפקודתך; כך תמריצנו שלא להשאיר מקום לכליכונגוה בפקודותיו הוא.

ידיעות: ה א ו י ב. היה בשטח זה בשעות האחרונות, מנחמים כו נסוג בכיוון ההוא.

כ ו ח ו ת י ו. עומדים להתקדם בשעות הבוקר המוקדמות של יום מחר ככדי ליצור אתו מגע ולהדפו מזה והלאה.

ת פ ק י ד. קח-את כתתך כפטרול-סיוור יומי, ותברר אם דאזיבי נמצא בחורשה ההיא (א במרשם) ומה עצמתו.

ס ד ר ה ב י צ ו. תצא בשעה 13.00 ותנוע משמאל לדרך. תחזור בשעה 19.00. אם אפשר — מימין לדרך.

מ ג ה ל ה. 1. כל איש ילבש את לבוש הקרב, פרט לחזור ומסכה.

2. כל כלי הנשק של הכתה ילקחו, פרט לזה שכל רובאי שני ישא תת-מקלע "סטן" במקום רובהו.

3. כל רובאי יקח 25 כדורים — 5 במחסנית ו 20 בכיסיו.

4. כל אחד ישא רימוניד "36" אחד בכיס-הירך שבמכנסיו.

5. כל איש ישא מחסנית אחת של מקלע בראונינג.

6. כל תת-מקלען ישא ארבע מחסניות ל"סטן" שלו.

7. הרובים יהיו מכודנים, גדני-הכידונים לא ילקחו.

8. ההסוואה כרגיל.

ק ש ר. כל התשדורות ע"י רצים.

היש שאלות? העובדה כי לא אמרת לו אם שאר חילותיכם יודעים על דבר צאתו נותנת לו את ההזדמנות לשאול על כך, ואם אין הוא עושה זאת, הורה על כך כי מחובתו לעשות כן.

כעת בחר איש מבין החניכים ושאלהו מה חובתו הראשונה. לזה יש, בדרך כלל, שלוש תשובות: 1. הייתי מבצע סיוור-מכין בעצמי.

2. הייתי הולך ולוקח אתי את הכתה לסיוור זה.

3. הייתי הולך לא הכתה ומטיל עליה את התפקידים בקשר לפעולה שלפנינו.

את התשובה הראשונה תוכל לבטל ע"י שתראה לו, כי השעה היא 11.15 ובסרם יגמור את סיוור

(חרוטיהעץ) על התבנית, מוכנים לקבל את הפקודות. אמור לחניכים כי בתוצאת סיורו החליט מפקד הפטרול לנוע דרך החורשה הגדולה משמאל לדרך ולצפות אל הנקודה א מהנקודה ג, ולחזור, אם אפשר, מימין לדרך. זו היא השעה הגדולה של מחלקתך, כאשר אתה דורש מאחד מהם לתת את פקודותיו.

אל תסתפק בשום דבר אשר לא יכלול את תיאור השטח, ואחרי פקודה השווה בדיוק לפקודה שניתנה על ידך, (פרט לסידורי-המשק של הכתה אשר יושטמו כ ל י ל), וסדר-הביצוע יכלול את הדרך ואת התצפית מנקודה ג, וכן יידרש ציון סדר-הקשר, שיתנן בצורה זו: "כל ההשורות תמסרנה אחורנית באחת משלוש הדרכים: ע"י כל הפטרול, או ע"י רצים שישלחו ע"י מפקד הפטרול, או ע"י אנשים אשר יצליחו להגיע חזרה (פליטים)".

הבטת, כי בטרם הנתן הפקודה ישאלו את הפטרול היכולים כולם לשמוע את המפקד, ולראות את ציוניו היטב.

משסיפק אותך מתן הפקודה, יכול אתה לאמר: "השעה היא 12.15; מה יעשו האנשים במשך 45 הדקות הבאות?" התשובה הנכונה היא: "ישכבו באשר הם, יצפו וינחחו". קעת תוכל להסביר למה נזקקת לשעה למתן הפקודה וההכוונת.

התקדמות הפטרול.

צווה עכשיו לאחד האנשים לתת את עצם הפקודה להתקדמות, והפטרול יוצא בשעה 13.00. בשעת ההתקדמות לחורשה ("ג") אתה מצביע בצד את המקלע, לשם חיפוי על כניסתך לתוכה, ומוציא שני גשמים לפנים. ברגע שמפקד הפטרול עומד להכנס לחורשה מפנה הרובאי הגמצא מאחוריו את תשומת לבו לפטרול אויב קטן בקרבת ה, הנוע בכיוון לחניית חילותינו.

"מה אתה, כמפקד הפטרול, עושה?"

תן לאנשיך לדוש בדבר, ותמצא כי הם מחליטים בדרך כלל ל לא לתקוף אותו ו ל להודיע על מציאותו. שתי ההחלטות נכונות הן, בראש וראשונה תלויה הצלחת הפטרול שלך במידה רבה ב א י התגלותך, ושנית אסור לך לסטות ממסורתך, בשל כל דבר שמתקבל בדרך.

ואשר להודעה על מציאות האויב, עליך לזכור כי עם כל הודעה שתשלח תפסיד את אחד מאנשי הפטרול, וכך אתה יכול להפסיד בהדרגה את מרביתם. שנית, זה מתפקדים של חבריך שם גלגות פטרול אויב ולטפל בהם. היה זה יפה להודיע על כך, אך לאמיתו של הדבר לא היה בזה מן החכמה.

משנתקבלה החלטה זו, הפטרול נכנס לחורשה ולאחר שעבר את מחציתה בקירוב, אתה מודיע להם, שהנה יוצא כלב מהחזה ונזבח כנגדם. הוא לא יקרב למדי עם כדי להתפס, ואף אינו

מסתלק, תאר תמונה זו בצורה חיה. "מה תעשה בתור מפקד הפטרול?"

אל תסכים עם האנשים שירצו לירות בו, יש רק תשובה אחת: "להניח לו ולהמשיך ללכת". הכלב כבר נבה — ואין להשיב; אבל יש תקוה, שיחזל אם תמשיכו ללכת. יתכן, כי האויב לא הוזהר ע"י כך, ואם כן, — אפשר שירגע עם הפסקת הנביחה. אם האויב בכל זאת יתעורר בשל כך, הרי זה ענין ביש, אך אין לאל ידך לעשות דבר בנידון זה.

בהגיעך לקצה המרוחק של החורשה גשמע רשרוש מצד ימין. נדמה, כי בעל חי גדול למדי, או אדם, זוחל על פני עלי יבשים בתוך תעלה. "מה תעשה כמפקד הפטרול?"

האם זה מארב?

אחרי כמה הצעות, אשר אינך מאשר ואף לא פוסל אף אחת מהן אלא משתמש בכולן כדי לגרות את האנשים למחשבה, באים לידי מסקנה שכאן אחת משתים — או חיה או בן-אדם. יתכן שנתגלית וכי יודיעו אודותיך, או שכאן מארב עם פתיון למשוך אותך לתוכו. הדבר החשוד נמצא בסך הכל עשירה או חמשה עשר יארד שמך. תשובה כהלכה לבעיה זו תהיה, כי אתה תשאר בעמדתך המוגנה והנסתרת, ותשלח שני אנשים לבדיקת הדבר. אתה לא תלך בעצמך באשר אינך יכול לעזוב את הפטרול אלא בשל עניינים בעלי חשיבות עליונה, וכן אינך יכול להניח את כל הענין ולהמשיך, כי זה אינו מצב ברור כפי שהיה עם פטרול האויב או במקרה הכלב.

אמור לאחד החניכים לתת פקודה מודקדקת לשני הרובאים הנשלחים.

חזור עכשיו לעלילה, ותאר את שני האנשים בהתקדמם בחזיתה, ובקפאם במקום כשגילו דבר מה. תארם בצפונם ובהקשיבם, ולבסוף, כשאחד מהם חוזר ומוסר, כי זה גרמני פצוע קשה, וכי אין כל סימן למארב: "מה תעשה כמפקד הפטרול?"

התשובה — להתקדם עם שאר אנשי הפטרול ולתפסו. יתכן כי ראה אותך וישתדל להודיע על כך.

"תפסת אותו והוא אינו מדבר בשפתך. מה תעשה עתה?"

אינך יכול לעזוב, באשר הוא עלול לצאת מכאן ולהודיע אודותיך. עליך להסתפק, איפוא, בכבילתו וסתימת פיו, אחרי שלקחת ממנו את ניירותיו וכי, אין אתה יכול לשלחו אחורנית תחת משמר, מפני שאינך יכול לחזור על האנשים ולסכן את תנועתך או להעמיד את עצמך בסכנה להתפס. אין אתה יכול לקחתו עמך, היות והוא יסכן את הצלחת הפטרול.

*

הפטרול נע עכשיו לנקודה "ג" ותופס את עמדתו, ובפרק הבא נחזירנו בחשכה.